

Antalya Bilim Üniversitesi

Program Tasarımı Kılavuzu

İçindekiler

Giriş	4
1.1 Rehberin Amacı ve Kapsamı	4
1.2 Yasal Dayanaklar	4
1.3 İlgili Tanımlar	5
Bölüm 2: Program Kazanımlarının Belirlenmesi	6
2.1 Program Kazanımı Tanımı ve Önemi	6
2.2 TYYÇ ve Ulusal/Uluslararası Yeterliliklerle Uyum	6
2.3 Kazanım Yazım İlkeleri	6
2.4 Onay Süreci ve Sorumlu Kurullar	7
Bölüm 3: Program Süresi ve Müfredat Yapısı	8
3.1 Program Türlerine Göre Süre ve Yapı	8
3.2 Yarıyıl Planlaması ve AKTS Dağılımı	8
3.3 Öğretim Dili ve Hazırlık Programı	8
3.4 Ders Türleri	9
3.5 Şubeleşme Esasları	9
Bölüm 4: Müfredat Öğeleri ve Ölçütleri	10
4.1 Ders Sayısı, Haftalık Saat ve AKTS Dengesi	10
4.2 Seçmeli-Oran Kriterleri ve Alan Dışı Dersler	10
4.3 Staj ve Uygulamalı Eğitim Esasları	10
Bölüm 5: Ders Tasarımı ve AKTS Tanıtım Formu	11
5.1 Dersin Temel Öğeleri	11
5.2 Öğrenme Kazanımları ve Programla Eşleştirme	11
5.3 Öğrenme Yöntem ve Teknikleri	12
5.4 Ölçme-Değerlendirme Araçları ve Ağırlıkları	12
5.5 Öğrenci İş Yükü ve Tahmini Süreler	12
5.6 Dürüstlük, Erişilebilirlik ve Güvenlik ve Yapay Zeka Etiği	13
Bölüm 6: Müfredat Değişikliği Süreci	15
6.1 Küçük, Orta ve Büyük Ölçekli Değişiklikler	15
6.2 Örnekler ve Sınıflandırma	16
6.3 Süre Sınırlamaları ve İstisnalar	16
6.4 Onay Mekanizması ve İlgili Komisyonlar	16
6.5 İntibak İlkeleri	16
7. Ölçme ve Değerlendirme İlkeleri	17

7.1 Geleneksel ve Alternatif Değerlendirme Yöntemleri	17
7.2 Değerlendirme Kriterleri ve Şeffaflık	17
7.3 Ders Değerlendirme Anketleri	18
7.4 Öğretim Elemanlarına Geri Bildirim	18
8. Program İzleme ve Sürekli İyileştirme	19
8.1 Mezun ve Paydaş Geri Bildirimi	19
8.2 Program Kazanımlarının Gerçeklenme Analizi	19
8.3 Revizyon Süreçleri ve İyileştirme Eylemleri	19

Giriş

1.1 Rehberin Amacı ve Kapsamı

Bu rehber, Antalya Bilim Üniversitesi bünyesinde açılacak veya güncellenecek önlisans, lisans ve lisansüstü düzeydeki tüm akademik programların tasarımında yol gösterici bir çerçeve oluşturmak amacıyla hazırlanmıştır. Program tasarımı sürecinde uygulanacak ilke, yöntem, kalite güvencesi ve onay mekanizmalarını şeffaf ve sistematik biçimde tanımlar. Rehber, aynı zamanda programların Türkiye Yükseköğretim Yeterlilikler Çerçevesi (TYYÇ), Bologna Süreci, Avrupa Kredi Transfer Sistemi (AKTS) ve ulusal/uluslararası akreditasyon standartlarıyla uyumlu olarak yapılandırılmasını hedefler.

Rehberin kapsamı aşağıdaki süreçleri içermektedir:

- Yeni bir programın açılması
- Mevcut programlarda müfredat revizyonu
- Ders planlarının oluşturulması ve güncellenmesi
- Program çıktılarının belirlenmesi ve izlenmesi
- Kurumsal onay ve izleme mekanizmaları

1.2 Yasal Dayanaklar

Bu rehber aşağıdaki mevzuat ve düzenlemelere dayanmaktadır:

- Yükseköğretim Kanunu (2547 Sayılı Kanun)
- YÖK Eğitim ve Öğretim Daire Başkanlığı düzenlemeleri
- Türkiye Yükseköğretim Yeterlilikler Çerçevesi (TYYÇ)
- Bologna Süreci ve Avrupa Standartları (ESG 2015)
- Antalya Bilim Üniversitesi Eğitim-Öğretim Programları Uygulama Yönergesi (UY-YO-0030)

1.3 İlgili Tanımlar

Bu rehber kapsamında geçen temel kavramlar aşağıda tanımlanmıştır:

- **Program Kazanımı:** Bir programdan mezun olan öğrencinin edinmesi beklenen bilgi, beceri ve yetkinliklerdir.
- **Ders Kazanımı:** Bir dersin sonunda öğrencinin edinmesi hedeflenen öğrenme çıktılarıdır.
- **AKTS (ECTS):** Avrupa Kredi Transfer Sistemi, öğrenci iş yüküne dayalı uluslararası kredi sistemidir.
- **Müfredat:** Bir programın tüm zorunlu ve seçmeli derslerini, iş yüklerini, ilişkilerini ve hedeflerini içeren bütünsel yapıdır.
- **Öğrenme-Çıktı Matrisi:** Derslerin, program öğrenme çıktılarıyla olan ilişkisini gösteren eşleştirme tablosudur.
- **Paydaş:** Öğrenciler, öğretim üyeleri, mezunlar, işverenler ve sektör temsilcilerinden oluşan ilgili taraflardır.
- **Kalite Güvencesi:** Eğitim-öğretim faaliyetlerinin izlenmesi, değerlendirilmesi ve sürekli iyileştirilmesini sağlayan kurumsal sistemdir.

Bölüm 2: Program Kazanımlarının Belirlenmesi

2.1 Program Kazanımı Tanımı ve Önemi

Program kazanımları, bir öğrencinin mezuniyet sonrası sahip olması gereken bilgi, beceri ve yetkinlikleri tanımlar. Bu kazanımlar, programın eğitim amaçlarını somutlaştırır ve tüm derslerin ortak çıktısı olarak düşünülmelidir. Öğrenci merkezli öğrenme yaklaşımı doğrultusunda, program kazanımları yalnızca bilginin aktarımı değil; uygulama, analiz, değerlendirme ve yaşam boyu öğrenme becerilerinin geliştirilmesini hedeflemelidir.

2.2 TYYÇ ve Ulusal/Uluslararası Yeterliliklerle Uyum

Program kazanımları, mutlaka Türkiye Yükseköğretim Yeterlilikler Çerçevesi (TYYÇ) ile uyumlu olacak şekilde hazırlanmalıdır. Her program, bulunduğu düzeye (önlisans, lisans, yüksek lisans, doktora) uygun TYYÇ yeterlilik düzeyine karşılık gelen çıktılar üretmelidir.

Ayrıca Avrupa Yeterlilikler Çerçevesi (EQF) ve Bologna süreci kapsamında tanımlanan yeterlik düzeyleriyle eşleştirilmeli; uluslararası öğrenci hareketliliği, diploma denklikleri ve akreditasyon süreçlerine uyum gözetilmelidir.

2.3 Kazanım Yazım İlkeleri

Program kazanımları hazırlanırken aşağıdaki kriterler dikkate alınmalıdır:

- **Ölçülebilirlik ve Gözlemlenebilirlik:** Kazanımlar, öğrencinin öğrenmesini dışarıdan değerlendirilebilir kılacak şekilde tanımlanmalıdır.
- **Etkin Fiil Kullanımı:** Bloom Taksonomisi'ne uygun eylem fiilleri (tanımlar, analiz eder, uygular, değerlendirir vb.) kullanılmalıdır.
- **Beceri ve Yetkinlik Dengesinin Sağlanması:** Sadece bilgi düzeyinde değil, bilişsel, duyuşsal ve psikomotor alanlarda kazanımlar oluşturulmalıdır.
- **Programın Amaçlarıyla Tutarlılık:** Kazanımlar, programın genel eğitim hedefleriyle uyumlu olmalı ve mezun profiline hizmet etmelidir.

- **Akreditasyon Gerekleriyle Uyum:** Mühendislik Eğitim Programları Değerlendirme ve Akreditasyon Derneği (MÜDEK), Fen- Edebiyat Fakülteleri Akreditasyon Komisyonu (FEDEK) vb. kuruluşların program çıktısı beklentileri göz önünde bulundurulmalıdır.

2.4 Onay Süreci ve Sorumlu Kurullar

Program kazanımları aşağıdaki kurulların görüş ve onayı ile oluşturulur:

- **Bölüm Kurulu:** İlk taslak, öğretim üyelerinin katkısıyla bölüm kurulunda hazırlanır.
- **Fakülte Kurulu:** Program çıktıları, bölümün önerisiyle fakülte düzeyinde tartışılır ve uyum kontrolü yapılır.
- **Eğitim Komisyonu/Senato:** Nihai onay kurumu olup tüm program çıktılarının TYYÇ ve kurumsal standartlara uygunluğunu değerlendirir.
- **YÖK (Yeni program açılışlarında):** Çıktılar, yeni program başvurularında YÖK'e sunulan açılış dosyasının parçası olarak yer alır.

Program çıktılarının onaylanmasından sonra, her dersin öğrenme kazanımları bu çıktılarla eşleştirilir ve "Program Çıktıları - Ders Kazanımları Matrisi" aracılığıyla ilişkileri açık şekilde gösterilir.

Bölüm 3: Program Süresi ve Müfredat Yapısı

3.1 Program Türlerine Göre Süre ve Yapı

Antalya Bilim Üniversitesi'nde programlar, YÖK mevzuatına uygun olarak aşağıdaki yapıda tanımlanır:

- Önlisans Programları: 2 yıl (4 yarıyıl), toplam 120 AKTS
- Lisans Programları: 4 yıl (8 yarıyıl), toplam 240 AKTS
- Lisans Programları: 5 yıl (10 yarıyıl), toplam 300 AKTS
- Yüksek Lisans (Tezli): 2 yıl (4 yarıyıl), en az 120 AKTS
- Yüksek Lisans (Tezsiz): 1.5 yıl (3 yarıyıl), en az 90 AKTS
- Doktora Programları: 4 yıl (8 yarıyıl), en az 240 AKTS

Her akademik yılda toplam 60 AKTS kredisi alınması öngörülür. Program süresi, öğrencinin mezuniyet için gerekli kazanımları edinmesini sağlayacak biçimde yapılandırılır.

3.2 Yarıyıl Planlaması ve AKTS Dağılımı

Programın her yarıyılı, öğrenci iş yüküne göre ortalama 30 AKTS üzerinden planlanır. AKTS dağılımında şu kriterler gözetilir:

- Derslerin toplam iş yükü (ders saati, ödev, sınav hazırlığı vb.)
- Uygulamalı derslerde laboratuvar/atölye saatleri
- Haftalık ders yükünün dengeli dağılımı
- Ön koşul ilişkileri ile ardışıklık (temel dersler → ileri seviye dersler)

Her yarıyılta ders sayısının 6-7'yi geçmemesine özen gösterilir.

3.3 Öğretim Dili ve Hazırlık Programı

ABÜ'de bazı programlar %100 İngilizce, bazıları ise Türkçe veya karma dille yürütülmektedir.

İngilizce yürütülen programlarda öğrenciler, zorunlu İngilizce Hazırlık Programı'na tabi tutulur.

Öğretim dili, müfredatın ilk sayfasında açıkça belirtilir ve YÖK'e bildirilen açılış dosyasına işlenir.

3.4 Ders Türleri

Müfredatlar aşağıdaki türde derslerden oluşur:

- **Zorunlu Dersler:** Programın temel bilgi ve becerilerini kazandıran derslerdir. AKTS'nin çoğunluğunu oluşturur.
- **Alan Seçmeli Dersler:** Öğrencinin uzmanlık alanını kendi ilgisi doğrultusunda derinleştirmesine olanak sağlar.
- **Üniversite Ortak Dersleri:** Türk Dili, Atatürk İlkeleri, İngilizce, Temel Bilgi Teknolojileri gibi akademik programlarda yer alması zorunlu olan ortak derslerdir.
- **Alan Dışı Seçmeli Dersler:** Öğrencinin başka alanlardan bilgi edinmesini sağlar. Disiplinlerarası becerileri destekler.

Seçmeli ders oranı lisans programlarında toplam AKTS'nin en az %25'i olacak şekilde tasarlanmalıdır.

3.5 Şubeleşme Esasları

Bazı lisans programlarında, son sınıfta öğrenciye uzmanlık alanı seçme (örneğin pazarlama, finans, yazılım, savunma teknolojileri gibi) hakkı tanınabilir. Bu uygulamada:

- Öğrenci belirli bir ders kümesini tamamlayarak belirli bir "şube"de yoğunlaşır.
- Şube açılması için yeterli öğretim üyesi, içerik ve kurumsal onay gereklidir.
- Şube kazanımı, öğrencinin diplomasında değil, diploma eki ve transkriptinde belirtilir.

Bölüm 4: Müfredat Öğeleri ve Ölçütleri

4.1 Ders Sayısı, Haftalık Saat ve AKTS Dengesi

Bir programın toplam ders sayısı, öğrencinin akademik yükünü dengeleyecek şekilde yapılandırılmalıdır. Ders planlamasında şu ilkelere dikkat edilir:

- **Haftalık Toplam Ders Saati:** Bir yarıyılta öğrencinin teorik ve uygulamalı ders saatleri toplamı 30-35 saati geçmemelidir.
- **AKTS Dengesi:** Derslerin AKTS değerleri, yalnızca ders saatine değil, ödev, proje, sınav hazırlığı gibi tüm öğrenci iş yüküne dayalı olarak hesaplanmalıdır.
- **Teori-Uygulama Oranı:** Uygulamalı derslerde laboratuvar/stüdyo saatlerinin yeterliliği gözetilmeli; dersin öğrenme kazanımı bu yapıya uygun olmalıdır.

4.2 Seçmeli-Oran Kriterleri ve Alan Dışı Dersler

- **Alan Seçmeli Dersler:** Programın derinleşmesine katkı sunar; öğrenciye uzmanlaşma olanağı tanır.
- **Alan Dışı Seçmeli Dersler:** Öğrencinin farklı disiplinlerden bilgi edinmesini sağlar. Her öğrencinin en az 2 farklı alandan seçmeli ders alması teşvik edilmelidir.
- **Toplam Seçmeli Oranı:** Lisans programlarında seçmeli ders oranı %25'ten az olmamalıdır.

4.3 Staj ve Uygulamalı Eğitim Esasları

Programda yer alan işyeri eğitimi, staj, klinik uygulama gibi saha temelli öğrenme etkinlikleri aşağıdaki ilkelere göre yapılandırılır:

- **Staj Süresi ve Kapsamı:** Programın doğası gereği staj zorunlu ise AKTS karşılığı tanımlanmalı ve dönemsel planlamaya dahil edilmelidir.
- **Uygulama Ortakları:** Uygulama yapılacak kurumlarla iş birliği protokolleri oluşturulmalı, kalite izleme mekanizması kurulmalıdır.
- **Danışmanlık ve Raporlama:** Her öğrenciye bir uygulama danışmanı atanmalı ve değerlendirme süreci şeffaf olarak yürütülmelidir.

Bölüm 5: Ders Tasarımı ve AKTS Tanıtım Formu

5.1 Dersin Temel Öğeleri

Her ders için oluşturulacak AKTS tanıtım formu, aşağıdaki zorunlu alanları içermelidir:

- Dersin Kodu ve Adı
- Yarıyıl
- Teori/Uygulama/Laboratuvar Saatleri
- AKTS Kredisi
- Öğretim Dili
- Dersin Düzeyi (Önlisans, Lisans, YL, Doktora)
- Dersin Türü (Zorunlu/Seçmeli)
- Ön Koşullar
- Dersin Koordinatörü ve Öğretim Eleman(lar)ı

5.2 Öğrenme Kazanımları ve Programla Eşleştirme

Her dersin kazanımları:

- Bloom Taksonomisi'ne uygun olarak ölçülebilir, açık ve düzeye uygun biçimde tanımlanmalıdır.
- Her kazanım, ilgili program öğrenme çıktılarıyla eşleştirilmelidir.
- Bu eşleştirme, ders-program çıktısı matrisinde açıkça gösterilmelidir.

Örnek:

Kazanım: "Öğrenci, temel kavramları tanımlar."

Eşleştirme: Program çıktısı 1, 2, 5 ile ilişkili

5.3 Öğrenme Yöntem ve Teknikleri

Dersin yürütülmesinde kullanılacak yöntem ve teknikler açıkça belirtilmelidir:

- Anlatım, tartışma, problem çözme, vaka analizi, proje, sunum, işbirlikli öğrenme vb.
- Hangi kazanımın hangi yöntemle destekleneceği formda ilişkilendirilmelidir.
- Öğrenci merkezli teknikler ağırlıklı olmalıdır.

5.4 Ölçme-Değerlendirme Araçları ve Ağırlıkları

Her ders için aşağıdaki hususlar tanımlanmalıdır:

- Değerlendirme Yöntemleri: Ara sınav, kısa sınav, ödev, proje, sunum, final sınavı vb.
- Ağırlıklar: Örneğin %40 vize, %60 final. Alternatif ölçme araçlarında çoktan seçmeli sınav yerine performans odaklı öğrenci merkezli yöntemler teşvik edilir.
- Kazananın Değerlendirilmesi: Hangi yöntem, hangi öğrenme kazanımını ne düzeyde ölçmektedir?

5.5 Öğrenci İş Yüğü ve Tahmini Süreler

AKTS hesaplamalarında tüm öğrenci faaliyetleri dikkate alınmalıdır:

Faaliyet Türü	Süre (Saat)	Tekrar Sayısı	Toplam Süre (Saat)
Ders Süresi (Teorik)	3	14	42
Uygulama / Laboratuvar	2	10	20
Sınıf İçi Tartışma / Etkileşimli Oturumlar	1	10	10
Grup Çalışmaları (Proje Hazırlığı)	2	5	10
Bireysel Okuma / Kaynak Tarama	2	10	20
Ödev Hazırlığı	2	4	8
Proje / Sunum Hazırlığı	3	2	6
Portfolyo Derleme	1.5	4	6
Akran Değerlendirmesi	1	2	2
Öz Değerlendirme	1	2	2
Kısa Sınavlara Hazırlık	1.5	3	4.5

Faaliyet Türü	Süre (Saat)	Tekrar Sayısı	Toplam Süre (Saat)
Ara Sınava Hazırlık	3	1	3
Dönem Sonu Sınavına Hazırlık	5	1	5
Vaka Analizi / Rapor Yazımı	2.5	2	5
Online Eğitim İçeriklerini Takip Etme	1	8	8
Forum / Öğrenci Topluluğu Katılımı	0.5	6	3
Danışman Görüşmeleri	1	2	2
Kütüphane / Veri Tabanı Kullanımı	1	5	5
Alan Gezisi / Saha Gözlemi (varsa)	4	1	4
Dönem Sonu Proje Teslimi / Sunum	2	1	2

5.6 Dürüstlük, Erişilebilirlik ve Güvenlik ve Yapay Zeka Etiği

Program tasarımında yalnızca pedagojik yeterlilikler değil, aynı zamanda akademik dürüstlük, dijital erişilebilirlik, bilgi güvenliği ve çağdaş teknolojilere yönelik etik yaklaşımlar da bütüncül şekilde ele alınmalıdır. Bu bağlamda dört temel ilkeye dayalı çerçeve benimsenir:

5.6.1 Akademik Dürüstlük

- Tüm programlarda intihal, sahtecilik, sınavda kopya, kaynak göstermeden alıntı gibi akademik etik ihlalleri açıkça tanımlanmalı ve öğrencilere yönelik önleyici uygulamalar geliştirilmelidir.
- Program tanıtım dosyalarında ve ders tanım formlarında akademik dürüstlük kuralları açık şekilde belirtilmeli, tüm öğretim elemanları ve öğrenciler bu kurallara uygun davranmakla yükümlüdür.

5.6.2 Erişilebilirlik ve Kapsayıcılık

- Öğretim programları ve ders materyalleri; engelli bireylerin, farklı öğrenme biçimlerine sahip öğrencilerin ve çeşitli sosyoekonomik düzeydeki katılımcıların erişimine uygun olarak tasarlanmalıdır.
- Dijital içeriklerde alternatif metin, transkript, altyazı gibi erişim destekleri kullanılmalı; fiziksel veya dijital sınıflarda erişim kısıtlarını en aza indiren düzenlemeler uygulanmalıdır.

5.6.3 Bilgi Güvenliği ve Dijital Etik

- Öğrencilerin ve öğretim elemanlarının kişisel verilerinin gizliliği korunmalı, dijital platformlar aracılığıyla toplanan tüm bilgiler 6698 sayılı KVKK kapsamında güvence altına alınmalıdır.
- Üniversitenin kullandığı LMS (öğrenme yönetim sistemleri) ve ölçme platformlarında güvenli bağlantı, çok faktörlü kimlik doğrulama ve veri yedekleme prosedürleri uygulanmalıdır.

5.6.4 Yapay Zekâ Kullanımı ve Etik Rehberlik

Yükseköğretim Kurulu tarafından yayımlanan “Üretken Yapay Zekâ (ÜYZ) Kullanımına Dair Etik Rehber” esas alınarak, öğretim programlarında ÜYZ araçlarının kullanımında aşağıdaki ilkelere uyulması gereklidir:

- **Şeffaflık ve Beyan:** Ders planlarında, projelerde veya öğrenci ödevlerinde ÜYZ kullanımına izin veriliyorsa, bu durum açıkça belirtilmeli; araç adı, kullanım amacı ve sınırları tanımlanmalıdır.
- **Sorumluluk ve Denetim:** ÜYZ tarafından üretilen içerikler nihai olarak kullanıcıya aittir. Akademik sorumluluk, çıktının doğruluğunun ve etik uygunluğunun denetlenmesini kapsar.
- **Etik Değerlerle Uyum:** Yapay zekâ kullanımı; eşitlik, ayrımcılık karşıtlığı, insan onuruna saygı ve akademik tarafsızlık ilkeleriyle çelişmemelidir.
- **Bilinçli Kullanım:** Öğrencilere, üretken yapay zekânın sınırları, potansiyel riskleri ve hatalı bilgi üretme olasılığı konusunda bilinç kazandırılması teşvik edilmelidir.

Bölüm 6: Müfredat Değişikliği Süreci

6.1 Küçük, Orta ve Büyük Ölçekli Değişiklikler

Müfredat değişiklikleri, etki alanına göre üç grupta değerlendirilir:

- **Küçük Ölçekli Değişiklikler:**

- Ders adı veya içeriğinde küçük revizyonlar
- Dersin öğrenme kazanımlarında sadeleştirme
- Ön koşul güncellemeleri

→ *Fakülte kurul kararı yeterlidir.*

- **Orta Ölçekli Değişiklikler:**

- Yeni seçmeli ders eklenmesi
- AKTS değerinin yeniden düzenlenmesi
- Dersin dönemler arası taşınması

→ Eğitim komisyonu ve Senato onayı gerekir.

- **Büyük Ölçekli Değişiklikler:**

- Program çıktılarının değiştirilmesi
- Yeni program şubesi tanımlanması
- Bitirme projesi veya staj gibi müfredat bileşenlerinin kaldırılması

→ Senato kararı + YÖK onayı (gerektiğinde) zorunludur.

6.2 Örnekler ve Sınıflandırma

Değişiklik Türü	Örnek	Onay Mekanizması
Küçük	Dersin adında sadeleştirme	Fakülte Kurulu
Orta	Yeni seçmeli ders önerisi	Eğitim Komisyonu + Senato
Büyük	Programın %40'ının İngilizce'ye çevrilerek yabancı dil destekli program statüsüne geçirilmesi	Senato + YÖK

6.3 Süre Sınırlamaları ve İstisnalar

Uygulama Zamanı: Onaylanan müfredat değişiklikleri, en erken bir sonraki akademik yılda uygulanır. Yıl ortasında (ör. bahar dönemi) değişiklik yapılması ancak acil durumlarda ve Senato kararıyla mümkündür.

İstisnai Durumlar: YÖK, akreditasyon kurumları veya dış paydaşlar tarafından önerilen acil içerik güncellemeleri (ör. yasal değişiklikler, dijital okuryazarlık dersi gibi) hızlandırılmış süreçle uygulanabilir.

6.4 Onay Mekanizması ve İlgili Komisyonlar

Değişiklik süreci aşağıdaki adımlarla işler:

1. Bölüm Kurulu Önerisi
2. Fakülte Kurulu Ön İncelemesi
3. Eğitim Komisyonu Değerlendirmesi
4. Senato Kararı
5. YÖK'e Bildirim (gereken durumlarda)

Tüm süreç yazılı olarak tutanak altına alınmalı, kalite güvence sistemi içinde belgelendirilmelidir.

6.5 İntibak İlkeleri

Müfredatta yapılan değişikliklerin hali hazırda kayıtlı öğrencileri nasıl etkileyeceği açıkça tanımlanmalı, "intibak çizelgesi" hazırlanmalıdır.

7. Ölçme ve Değerlendirme İlkeleri

7.1 Geleneksel ve Alternatif Değerlendirme Yöntemleri

Ölçme-değerlendirme, öğrencinin öğrenme kazanımlarına ne ölçüde ulaştığını belirlemeye yönelik sistematik bir süreçtir. Antalya Bilim Üniversitesi'nde aşağıdaki yöntemlerin kullanılması teşvik edilir:

- **Geleneksel Yöntemler:**

- Kısa sınavlar (quiz)
- Ara sınavlar (vize)
- Yarıyıl sonu sınavı, yıl sonu sınavları (final)
- Çoktan seçmeli veya açık uçlu testler

- **Alternatif Yöntemler:**

- Proje ve performans görevleri
- Sunumlar
- Portfolyo
- Vaka analizi
- Grup çalışmaları
- Akran/öz değerlendirme

Her ders için ölçme-değerlendirme yöntemi, dersin öğrenme kazanımlarıyla doğrudan ilişkili olmalı ve kazanımı ölçebilecek nitelikte olmalıdır.

7.2 Değerlendirme Kriterleri ve Şeffaflık

- Her dersin AKTS tanıtım formunda hangi ölçme aracıyla hangi kazanımın ölçüleceği açıkça belirtilmelidir.

- Notlandırma sistemi şeffaf, adil ve anlaşılır olmalı; başarı ölçütleri dönem başında öğrenciyle paylaşılmalıdır.
- Rubriklerin (dereceli puanlama anahtarı) kullanımı önerilir, özellikle proje, sunum ve portfolyo gibi subjektif değerlendirilebilecek ürünlerde.

7.3 Ders Değerlendirme Anketleri

Her dönem sonunda öğrenciler tarafından ders bazlı değerlendirme anketleri uygulanır.

- Bu anketler:
- Öğretim elemanının ders sunumu,
- Materyal yeterliliği,
- Katılımcı ortam sağlama düzeyi,
- Geri bildirim sağlama alışkanlığı gibi alanları kapsar.
- Anket sonuçları bölüm başkanları ve ilgili komisyonlarla paylaşılır; dersin iyileştirilmesi yönünde veri olarak kullanılır.

7.4 Öğretim Elemanlarına Geri Bildirim

- Öğrenci değerlendirmeleri yalnızca puanlama değil, nitelikli geri bildirim içerecek şekilde analiz edilmelidir.
- Bölüm kurulunda bu veriler dönemsel olarak gözden geçirilmeli; gerekirse öğretim üyesiyle bireysel gelişim görüşmesi yapılmalıdır.
- Yeni müfredatla eski derslerin eşleştirilmesi yapılır.
- Zorunlu derslerin kaldırılması durumunda yerine sayılacak dersler belirlenir.
- Öğrencilerin mağdur olmaması ve mezuniyetlerinin gecikmemesi temel ilkedir.

Not: Tüm intibak kararları Fakülte Kurulu ve Öğrenci İşleri Daire Başkanlığı iş birliği ile yürütülür.

8. Program İzleme ve Sürekli İyileştirme

8.1 Mezun ve Paydaş Geri Bildirimi

Program çıktılarının etkililiği ve güncelliği, sadece öğretim süreciyle değil, mezunların ve sektörün beklentileriyle de izlenmelidir. Bu kapsamda:

Mezun Geri Bildirimi:

- Mezunların program çıktılarından ne ölçüde faydalandıkları,
- İş hayatında hangi alanlarda yetersiz veya güçlü oldukları,
- Öğrenme sürecine ilişkin memnuniyetleri periyodik olarak ölçülmelidir.

İşveren/Sektör Geri Bildirimi:

- İşverenlerin, mezunların işe yatkınlığı ve yetkinliklerine ilişkin değerlendirmeleri alınır.
- Bölüm Danışma Kurulları aracılığıyla doğrudan sektör görüşü alınarak müfredat geliştirme sürecine katkı sağlanır.

8.2 Program Kazanımlarının Gerçeklenme Analizi

Her akademik yıl sonunda, program çıktılarının gerçekleşme düzeyi ölçülür. Bunun için:

- Öğrencilerin her çıktıya ulaşma oranı (Ders-Program çıktısı matrisine göre),
- Bitirme projesi, staj veya kritik dersler üzerinden örneklem analizleri yapılabilir.
- Toplanan veriler, Program Değerlendirme Raporu hâline getirilir ve kalite güvencesi döngüsünün parçası olarak arşivlenir.

8.3 Revizyon Süreçleri ve İyileştirme Eylemleri

Elde edilen veriler ışığında yapılabilecek başlıca iyileştirme eylemleri:

- Ders içeriklerinin güncellenmesi

- Yeni seçmeli derslerin açılması
- Alan dışı derslere yönlendirme
- Öğrenme yöntemi veya ölçme araçlarının değiştirilmesi
- Danışmanlık hizmetlerinin güçlendirilmesi

İyileştirmeler Bölüm Kurulu ve Fakülte Kurulu kararlarıyla Senato'ya önerilir.